

מה שבוטח טוב

מענה לבני הישיבות בנתיבי העליה

גליון 1

סוף מעשה - במחשבה תחילה

קעת אנסה לשרטט כמה כללים בסיסיים כיצד לנצל נכון את ימי בין הזמנים.

א. לקבוע זמן מסוים ללימוד, ומה בדיוק תלמוד. כך הזמן לא יתבזבז עד שמחליטים מתי ומה ללמוד. כדאי מאד לתאם מראש ללימוד עם חברותא מתאים שאפשר לנצל איתו את הזמן ולהנות מהלימוד.

ב. חשוב לשמור ככל האפשר על סדר יום טוב, לישון טוב בלילה, ולא להאריך בשינת הצהרים (שכאשר מאריכים בה, מפסידים זמן יקר עד שחוזרים לעירנות ולתפקוד טוב).

ג. כדאי להתחיל את היום עם לימוד איכותי ופעיל בהבנה, ולא להסתפק בלימוד שטחי או בקריאת עלונים תורניים וכדומה.

ד. לסיים את הלימוד עם נקודה למחשבה, ויש בזה כמה רווחים. ראשית, עיי"כ הלימוד למחרת מהוה המשך ולא התחלה חדשה. כמו כן כשיש התענינות וסקרנות בענין מסוים, גם בזמנים שעוסקים בדברים אחרים, הראש יהיה מונח בלימוד לפחות מעט. הנהגה זה מרוממת ונותנת צורה של בר-דעת לכל ימי בין הזמנים, ומביאה לסיפוק גדול. אפשר גם לנסות לדבר עם חברים וכדומה על הנקודה שהתעוררה (כמובן שיש לתת להם רקע לשאלה, היות והם לא למדו את הסוגיה עכשיו, כמוך). אמנם צריך לשים לב שגם אם אתה מונח בלימוד, לא כל אחד מסוגל לכך ולא כל אחד יכול להיכנס לענין ע"י שיחה מזדמנת, ולכן ראוי לדבר בלימוד רק עם מי שמתאים לכך ונהנה מכך.

ה. הרבה מסתפקים מה ללמוד בבין הזמנים, אם לחזור על מה שלמדו, או להכין את מה שילמדו בקיץ, או ללמוד דבר שלישי. ובאמת יש חשיבות גדולה גם לחזרה וגם להכנה וגם לפתיחת אפיקים ונושאים חדשים, אבל הכי חשוב שהלימוד יהיה מהנה, וכל אחד צריך למצוא למה הוא הכי מתחבר וללמוד בהבנה ובשמחה.

ו. מצויים כיום אברכים שמקדישים מזמנם לבחורים, ומומלץ לנצל את הזמניות שלהם ולדבר מידי פעם בלימוד עם אברך או בחור מבוגר יותר שיש לו ידיעות והבנה טובה. האפשרות לגלות אפיקים חדשים של נושאים מעניינים וסגנונות חשיבה של 'מטיבי לכת' בלימוד, מפתחת את החשיבה ומרחיבה את האופקים.

ז. גם אם עבר יום או יומיים לא מנוצלים, לא להתייאש. 'בין הזמנים' מעצם טבעו מיועד להיות זמן עם מרחב, שיש בו עיסוקים וטרדות ויצאות מהסדרים הרגילים, ולכן פעמים רבות מזדמנות טירדות שגורמות לקושי בשמירה קפדנית על סדרי הלימוד. האתגר הגדול הוא להמשיך בתכנית הקבועה מראש ולא לתת לכישלונות לגרום אחריהם את המשך בין הזמנים. ואף שקשה יותר לחזור לסדרים הרגילים, התוצאה שוה את ההשקעה.

ואסיים בברכה שתזכה לנצל את הזמן כשאיפותיך, להתעלות גם בימי בין הזמנים, ויהיו אלו 'ימי הביניים' של אתנחתא טובה ובריאה שמקשרת בין השטייגען של הזמן הקודם לתחילת זמן במלוא המרץ והשמחה, ותמשיך את עלייתך לטוב לך כל הימים.

אני בחור הלומד בישיבה גדולה, וברוך ד' בישיבה אני לומד טוב ונהנה מהלימוד, יש לי חברותות טובות ומתאימות, ואנו לומדים במרץ ומספיקים ב"ה הרבה בכמות ובאיכות. דא עקא שבימי בין הזמנים אני מרגיש ריקנות, אני מגיע עם הרבה חשק ושאיפות לנצל כראוי את ימי בין הזמנים, אולם במציאות כפי שאני זוכר משנים קודמות הזמן מתבזבז. גם אם בהתחלה אני מצליח ללמוד טוב תוך שילוב הריענון והמנוחה הנכונים לימי בין הזמנים, אבל בתוך כמה ימים (ולפעמים גם פחות...) סדר היום משתבש והזמן בורח מבין האצבעות. וממילא מגיעה תחושת ריקנות וקשה לחזור לנצל את הזמן כראוי, ואז גם בזמני המנוחה אני כבר לא כ"כ נהנה. כשאני מגיע לתחילת הזמן אני מרגיש שלא ניצלתי את בין הזמנים לא ללימוד ולא למנוחה, וקשה לי להתחיל את הזמן ולהמשיך מאותה רמה בה סיימתי את הזמן הקודם, ואני צריך להתחיל הכל מהתחלה. הייתי שמח לדעת אם זאת הרגשה מקובלת, ומה ניתן לעשות כדי לשנות את המצב הזה.

תשובה - ראשית ברצוני לומר לך שמתוך שאלתך והמחשבה על העתיד הקרוב, ניכר שהינך בחור מתמיד עם תוכניות ברורות, שאיפות והשקפות נכונות, ואתה בדרך הנכונה להיות ת"ח ועובד ד' אמיתי שמתעלה בכל התחומים.

לשאלתך. המציאות שתיארת מצויה מאד לא רק אצל בחורים אלא גם אצל אברכים, והאבחנה שלך שגם המנוחה אינה יעילה כשלא מנוצלים את הזמן כראוי היא אבחנה נכונה ונפלאה.

תחילה אקדים שיש לתת את הדעת ולנסות להבין את המקום של ימי בין הזמנים בתוך ימי עלייתו של בן תורה. בבין הזמנים ישנה אפשרות מיוחדת להביא את עצמינו לחיבור אמיתי ופנימי לעבודת ד', למצוא טעם אישי בלימוד, בתפילה, בבין אדם לחבירו ובכל עבודת ד'. וחיבור זה משנה בצורה יסודית את כל ההתמודדות שיש לאדם בחיים. במשך הזמן בחור ישיבה וגם אברך מחויב למסגרת, ואף שניתן וגם צריך למצוא את החיבור הפנימי והאישי לתורה ועבודת ד' בתוך המסגרת, בכל אופן המסגרת מעט מגבילה את האפשרות לקנות את החיבור הזה היות ועוסקים הרבה במילוי היעדים המעשיים של המסגרת, והעמידה בהם היא מבחן ההצטיינות בבנין שיעור קומתו של עובד ד' בימי הזמן'. לעומת זאת בימי בין הזמנים כל אחד קובע בעצמו כמה ואיך ללמוד, מתי ובאיזה מקום להתפלל, כיצד להתייחס אל ההורים ואל החברים בהנהגה מכובדת ובעדינות של בן תורה. בהנהגה עצמית כזאת כוחות הרצון פועלים הרבה יותר, והמרחב של העצמאות מביא את האדם ליצירתיות בעלת חותם אישי בכל מה שהוא עושה, ומחברת אותו בחיבור פנימי וחזק לעבודת ד'.

עצם הדבר שהינך מודע מראש לניסיונות שעומדים להיות, ומתכנן כיצד להיערך לימים הבאים לפניך, מהוה יתרום עצום, על פני מצב של נגרות וניסיון לכיבוש שריפות אחרי שהם נוצרו. לכן, עצם העמדת השאלה הינה צעד ראשון ומרכזי בדרך להצלחה.